

LIITE 2B Ammatillisten työryhmien vuosikertomukset 2022

Ammatinvalinnan ja urasuunnittelun psykologien työryhmä	2
Eko- ja ympäristöpsykologian ammatillinen työryhmä	4
Geropsykologian työryhmä	6
Kehitysvamma-alan ammatillinen työryhmä	8
Opiskeluhuollon ammatillinen työryhmä	9
Kriisi- ja traumapsykologian ammatillinen työryhmä	10
Lapsi- ja nuorisopsykologien ammatillinen työryhmä	11
Lastensuojelupsykologien ammatillinen työryhmä	12
Liikennepsykologian ammatillinen työryhmä	13
Monikulttuuripsykologian ammatillinen työryhmä	14
Neuropsykologien ammatillinen työryhmä	16
Oikeuspsykologian työryhmä	17
Opintopsykologien ammatillinen työryhmä ja opintopsykologiverkosto	18
Perusterveydenhuollon psykologien ammatillinen työryhmä	20
Psykologian opettajien työryhmä	22
Psykoterapian ammatillinen työryhmä	23
Psyykkisen valmennuksen ammatillinen työryhmä	24
Seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen moninaisuuden työryhmä	25
Työterveyspsykologien ammatillinen työryhmä	26
Varhaisen kehityksen ja perhesuhteiden ammatillinen työryhmä	27

VUOSIKERTOMUS 2022

Ammatinvalinnan ja urasuunnittelun psykologien työryhmä

Työryhmän jäsenet

Toimintavuonna työryhmän jäsenet olivat Sari Lehikoinen (pj), Tiina Danbom (23.3.- 5.10.22), Elina Hernesniemi (23.3.2022 asti), Tanja Josefsson ja Eeva Tanskanen.

Kokoukset

Työryhmä kokoontui vuonna 2022 yhteensä kolme kertaa. Yksi kokouksista toteutettiin Teams-etäkokouksena.

23.3.2022 kokouksessa vieraili Psykologiliiton puheenjohtaja Jari Lipsanen, joka kertoi Psykologiliiton ajankohtaisia kuulumisia ja esitteli, millaisia asioita hän erityisesti haluaisi Psykologiliitossa edistää. Mietimme yhdessä myös proaktiivista vaikuttamista sovellusalallamme ja keskustelimme rekrytointihaasteista. 2.6.2022 kutsuimme kokoukseen Vera Gergovin, jonka kanssa päivitimme työryhmämme ja työemme ajankohtaisia kuulumisia. Työryhmän hallitusyhteistyöhenkilö on Kari Karjalainen, jonka kanssa on toimintavuoden aikana keskusteltu sovellusalueen ajankohtaisista asioista.

Kokousten välillä on käyty keskustelua psykologityöhön liittyvistä asioista myös sähköpostitse.

Lausunnot ja kannanotot

Työryhmä osallistui yhdessä Psykologiliiton kanssa lausunnon laatimiseen Hallituksen esitykseen Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä (15.6.2022). Toimitimme 7.4.2023 työhallintoon tuleviin muutoksiin liittyvät kommenttimme Annamari Jokiselle liittyen pääsopijoiden päaluottamusmiesten ja liittojen sopimusalavastaavien TEM:n audienssiin.

Muu vaikuttamistyö

Työryhmän puheenjohtajan haastattelu oli 30.5.2022 Helsingin Sanomien artikkelissa Matalan aidan ylittäjät.

Työryhmän jäsenet ovat pyrkineet vaikuttamaan omalla alueellaan psykologityön näkyvyyteen, ja työryhmän puheenjohtaja on pitänyt yhteyttä TEM:n edustajiin varmistaen psykologityön huomioimisen työhallinnon tulevissa muutoksissa.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

11.1.22, 17.2.22 ja 23.3.22 Sari Lehikoinen osallistui Kuuma-seudun Osaamisen aikatilanekuvafoorumeihin (Sitra).

Sari Lehikoinen osallistui valtakunnallisen Tieto-, neuvonta- ja ohjausfoorumiin 24.-25.3.2022.

22.9.2022 Eeva Tanskanen ja Sari Lehikoinen osallistuivat ELOLIV2022 ELOisaa ja monialaista ohjausta – yhdessä vaikutamme enemmän -elinikäisen ohjauksen tapahtumaan.

Työryhmän puheenjohtaja on osallistunut TE-hallinnon nimeämänä edustajana Zoomi-Sujuvia siirtymiä edistämässä valtakunnallisen koordinaatiohankkeen ohjausryhmään, jonka kokoukset olivat 22.3.2022 ja 30.5.2022.

Yhteistyö

Työryhmän tukena aloitti lokakuussa 2022 TE-hallinnon psykologien valtakunnallinen verkosto, joka pyrkii selkiyttämään ammatinvalinta- ja uraohjauspalvelujen kansalliset käytännöt ja ohjauksen tarpeen. Työryhmän jäsenet osallistuivat ko. verkoston kokouksiin 27.10.2022 ja 28.11.2022.

Muuta

21.1.2022 osa työryhmän jäsenistä osallistui Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus-sidosryhmätilaisuuteen. Työryhmän jäsenet alkoivat myös seurata useita ohjausalaan liittyviä kansallisia hankkeita mm. Suomalaisen ohjausalan osaamiskartoitus, Kansallisen ohjauksen tilan arviointi ja Kansallisten urasuunnittelutaitojen viitekehyksen arviointi.

Työryhmä on toimintavuoden aikana seurannut psykologityön toimintaedellytyksiä TE-toimistoissa ja kuntakokeiluissa sekä havainnut yllättävän paljon kirjavuutta palvelun toteuttamiseen varatuissa psykologiresurssissa. Osalla alueista resurssit ovat erittäin ohuet ja haavoittuvat. Toimintavuoden aikana työryhmä pyrki vaikuttamaan psykologiresurssin lisäämiseen uudistuksia toteutettaessa. Työryhmä on seurannut 2.5.2022 työhallinnossa käyttöön otetun uuden asiakaspalvelumallin ns. Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin toteutumista eri alueilla ja sitä, miten psykologipalvelut linkittyvät palvelumalliin. Uuden asiakaspalvelumallin myötä psykologipalveluihin ei tullut lisää psykologiresurssia, vaikka palvelumallin toteuttamiseen liittyvä henkilöresurssin lisääminen kohdistui juuri asiakastyötä tekeviin.

Työryhmän jäsenet ovat osallistuneet TE2024 -uudistukseen liittyviin infotilaisuuksiin ja seuranneet uudistuksen toteuttamiseen tähtävästä kehittämistyötä tuoden esiin asiakkaiden palvelutarpeita ja alueellisesti tasavertaisen palvelutarjonnan turvaamisen tärkeyden uudistuksen toteutuessa.

VUOSIKERTOMUS 2022

Eko- ja ympäristöpsykologian ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet:

Kaisu Paulanto
Marke Koskelin
Julia Sangervo
Jane-Veera Paakkolanvaara (pj)

Kokoukset

3.2.22 klo 17.00–19.00 (etä)
8.4.22 klo 14.00–16.00 (etä)
9.6.22 klo 14.00–16.00 (etä)
9.8.21 klo 14.00–15.00 (etä)
5.9.22 klo 14.00–15.00 (etä)
7.11.22 klo 14.30–16.00 (etä)
12.2.22 klo 15.00–16.00 (etä)

Jäsentiedotteet

Tiedote Nykyihmisen luontoyhteys -etä tapahtumasta.

Lausunnot ja kannanotot

Ei lausuntoja ja kannanottoja tämän toimivuoden aikana.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Neuvottelupäivät 18.11.22 (Nykyihmisen luontoyhteys -etä tapahtuma), jossa puhujina psykologit Kirsti Jylhä, Kirsi Salonen, Markus Mattsson, Sanni Saarimäki ja Irma Heiskanen. Lisäksi paneelikeskustelussa mukana psykologian opiskelijat Julia Sangervo ja Kian Ryhänen.

Yhteistyö

Eko- ja ympäristöpsykologi Kirsi Salosen kanssa yhteistyötä eko- ja ympäristöpsykologisertifikaatin suunnittelun ja esityksen valmistelun tiimoilta.

Jäsenet ovat lisäksi vaikuttaneet eri tahoilla eko- ja ympäristöpsykologisten teemojen äärellä psykologin ammattitaidolla

Jane:

- Tieteellinen tutkimustyö Suomen akatemian rahoittamassa hankkeessa, jossa kehitetään interventiota, jolla voisi tukea ympäristöystävällistä toimintaa ja ihmisten hyvinvointia
- Green Care Finlandin hallituksen ja laatulautakunnan jäsen
- luontolähtöisestä työskentelystä koulutuksia sote-alan ammattilaisille (Pohjois-Pohjanmaan ja Päijät-Hämeen kesäyliopistoissa)
- Tutkimusartikkeli aiheesta: Salonen, K., Hyvönen, K., Paakkolanvaara, J.-V., & Korpela, K. (2022). Flow With Nature Treatment for Depression: Participants' Experiences. *Frontiers in Psychology*, 12, 768372–768372. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.768372>

Kaisu:

- Ekopsykot-twittertilin ylläpitäminen (seuraajamäärät kasvaneet valtavasti) → kysymyksiin ja aloitteisiin vastaaminen tätä kautta
- Roskajuoksuun liittyen aktiivista näkyvyyttä medioissa (Yle, MTV, lehtihaastatteluita)

Marke:

- Elokapina-ryhmän toimintaan osallistuminen
- Ilmastorintaman toimintaan osallistuminen

Julia:

- Tutkimusartikkeli aiheesta: Sangervo, Julia; Jylhä, Kirsti M. & Pihkala, Panu. 2022. Climate anxiety: Conceptual considerations, and connections with climate hope and action. *Global Environmental Change*. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2022.102569>
- Tutkimusartikkeli aiheesta: Pihkala, Panu; Sangervo, Julia & Jylhä, Kirsti M. 2021. Nuorten ilmastoahdistus ja ympäristötunteet. Nuorisobarometri 2021.
- Haastatteluja lehtiin aiheesta, mielipidekirjoituksia sekä omaa sosiaalisen median viestintää

Muuta

Työryhmän jäsenet ovat olleet aktiivisia myös medioissa (näkyvyyttä valtamedioissa eko- ja ympäristöpsykologisissa teemoissa).

VUOSIKERTOMUS 2022

Geropsykologian työryhmä

Työryhmän jäsenet

Ilona Hallikainen, Emma Hietarinta (siht), Sirkkaliisa Heimonen (pj), Riikka Karvinen ja Anu Määttä.

Kokoukset

Työryhmä kokoontui vuoden aikana 6 kertaa etäkokouksina Teamsilla: 4.2., 8.4., 6.5., 25.8., 21.10. & 16.12. Lisäksi järjestettiin 25.3. professori Mirka Hintsasen kanssa (Oulun yliopistosta) erikoistumiskoulutuksen tulevaisuuteen liittyvä neuvottelu, jota pohjustettiin ennakkoon 18.3. työryhmätapaamisessa. Neuvottelussa keskusteltiin geropsykologian erikoistumiskoulutuksen tarpeesta, ja tunnusteltiin Oulun yliopiston mahdollisuutta olla toteuttamassa sitä. Keskustelua sovittiin jatkettavan vuonna 2023.

Toimintavuoden toiseen kokoukseen kutsuttiin vieraaksi vanhusasiavaltuutettu Päivi Topo, jonka kanssa keskusteltiin ajankohtaisista asioista ikääntyneiden mielen hyvinvoinnin edistämisen, mielenterveyspalveluiden saatavuuden sekä yleisemmin iäkkäiden palveluita koskevista näkökohdista.

Hahmoteltiin yhteisen vaikuttamistyön mahdollisuuksia ja sovittiin säännöllisestä yhteydenpidosta tulevaisuudessa, jotta kentällä olevat ajankohtaiset asiat ja epäkohdat voidaan nostaa esiin vanhusasiavaltuutetun suuntaan. Kokoukseen osallistuivat myös puheenjohtaja Jari Lipsanen ja ammatti- ja yhteiskuntasuhdepäällikkö Vera Gergov liitosta.

Lausunnot ja kannanotot

Työryhmä kirjoitti iäkkäiden mielen hyvinvoinnin edistämiseen sekä mielenterveyspalveluiden tarpeeseen liittyvän lausunnon/kannanoton hyvinvointialueiden valtuutetuille ja toimihenkilöille (liite 1). Keskusteltiin mahdollisuudesta lähettää keväällä 2022 kannanotto liiton kautta hyvinvointialueille. Päätettiin ajankohdan haastavuuden (sote-uudistus) vuoksi siirtää kannanoton lähettämisen ajankohtaa. Kannanoton keskeisiä sisältöjä huomioitiin liiton eduskuntavaalivaikuttamisessa.

Taustoitettiin Psykologiliiton lausuntoa Ikäohjelman periaatepäätökseen. Lausunto julkaistu liiton kotisivuilla 30.8.2022. Työryhmä esitti liitolle toiveen lausua Sosiaali- ja terveysministeriön luonnoksesta Hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vähimmäistietosisältöä koskevaksi asetukseksi (kunnat & hyte-alueet). Keskeinen huomio liittyi hyvinvoinnin mittaamiseen ja positiivisen mielenterveyden mittarin puuttumiseen indikaattoreista.

Yhteistyö

Koulutuksen tiimoilta viritettiin yhteistyötä Oulun yliopiston psykologian laitoksen kanssa. Vanhusasiavaltuutetun kanssa sovittiin säännöllisestä yhteydenpidosta jatkossa yhteisen vaikuttamisen ja epäkohtien tunnistamisen sekä esiin nostamisen näkökulmasta.

Muuta

Työryhmän ylläpitämässä Facebook-ryhmässä julkaistiin säännöllisesti teemaan liittyviä uutisia. Ryhmässä oli toimintavuoden lopulla yli 130 jäsentä.

Käynnistettiin Facebook-ryhmässä toimintavuoden lopulla 'Kuukauden henkilö' -sarja, jossa alalla työskentelevät psykologit voivat esittäytyä. Tavoitteena nostaa esiin, miten moninaisissa tehtävissä alan toimijat toimivat.

Suunniteltiin toimintavuoden aikana virtuaalista Gerokahvila -toimintaa iäkkäiden parissa toimivien psykologien verkostoitumiseksi ja ajankohtaisista asioista keskustelemiseksi. Ensimmäinen kahvila järjestettiin 2.12.2022. Mukana oli ammatillisen työryhmän edustajien lisäksi 7 osallistujaa, ja kahvilakonsepti jatkuu seuraavana toimintavuonna säännöllisin tapaamisin.

VUOSIKERTOMUS 2022

Kehitysvamma-alan ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Lotta Seppälä, puheenjohtaja
Emmi Tuomi, sihteeri
Laura Flöjt-Leinonen
Elina Hakkarainen
Pirita Hämäläinen

Kokoukset

18.3. (etä), 3.6. (etä), 9.9.(Jyväskylä) ja 25.11.2022 (Helsinki).

Jäsentiedotteet

Työryhmä ei ole laatinut jäsentiedotteita vuonna 2022. Työryhmä on tiedottanut sovellusalan psykologeja ajankohtaisista asioista kehitysvamma-alan psykologien Facebook-ryhmässä sekä koulutuspäivän yhteydessä.

Lausunnot ja kannanotot

Kommentoitiin seuraavia:

- HE sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittely (02/2022)
- HE mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistaminen (05/22)
- Valtakunnalliset lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjautumisen perusteet (07/22)

Vammaispalvelulain uudistuksesta on keskusteltu työryhmän kokouksissa ja atr:n jäsenet ovat osallistuneet lain kommentointiin työtehtäviensä puolesta.

Työryhmä jatkoi v.2019 aloitetun kannanoton (koskien kehitysvammaisten henkilöiden psykologipalveluita) jatkotyöstä. Kannanotto on tarkoitus saattaa valmiiksi heti vammaispalvelulain valmistuttua.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Työryhmä järjesti yhdessä Hogrefen kanssa koulutustilaisuuden 'Kehitysvammaisen henkilön arviointi: Uutta ja ajankohtaista arjen työhön', etänä, 28.1.2022. Osallistujia 35.

Yhteistyö

Vuonna 2021 aloitettuja aamukahveja jatkettiin jokaisen atr:n kokouksen yhteydessä. Tähän matalan kynnyksen konsultaatio-/ verkostoitumismahdollisuuteen julkaistaan linkki kehitysvamma-alan psykologien Facebook-ryhmässä. Osallistujia työryhmän jäsenten lisäksi 2-8.

VUOSIKERTOMUS 2022

Opiskeluhuollon ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Heini Salo pj
Rauni Pääkkönen vpj
Laura Oksanen siht.
Mia Kivioja

Kokoukset

Vuoden 2022 aikana kokouksia oli yhteensä 8 kpl. Yksi koko päivän tapaaminen toteutui lähikokouksena, yksi toteutui hybridikokouksena ja muut tapaamiset toteutuivat 1-2 h etäkokouksina.

Lausunnot ja kannanotot

- Hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä
- Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palvelujärjestelmän toimivuus ja palveluiden vaikuttavuus

Muu vaikuttamistyö

- THL:n Marke Hietanen-Peltolan ja Hanne Kalmarin tapaaminen opiskeluhuollon psykologityöstä hyvinvointialuesiirtymässä yhdessä Vera Gergovin kanssa 25.10.2022
- Haastattelu Latvian televisioon 21.2.2022 (Laura Oksanen)
<https://www.lsm.lv/raksts/zinas/zinu-analize/ieklaujosa-izglitiba-un-neertie-berni-ka-sistema-iedzen-sturi-vecakus.a444576/>
- Haastattelu Etelä-Suomen sanomiin 22.8.2022 (Heini Salo)
- Haastattelu Psykologi-lehteen 4/2022 (Heini Salo)

Muu toiminta

Toistuvina kokousteemoina oli vuonna 2022 opiskeluhuollon siirtyminen hyvinvointialueille ja siihen liittyvät tietosuojakysymykset sekä opiskeluhuollon valtakunnalliset rekrytointivaikeudet. Aloitimme opiskeluhuollon neuvottelupäivien suunnittelua syksyille 2023. Mia Kivioja ja Laura Oksanen osallistuivat Norjassa järjestettyyn Pohjoismaiden koulupsykologien verkoston tapaamiseen toukokuussa 2022 (teemana koulupoissaolot).

VUOSIKERTOMUS 2022

Kriisi- ja traumapsykologian ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Eija Palosaari pj, Ferdinand Garoff siht., Anneli Kellberg, Tuula Hynninen

Kokoukset

Ryhmä toteutti 6 varsinaista kokousta hybridimuotoisesti. Näiden lomassa jäsenet pitivät yhteyttä ja tekivät päätöksiä myös sähköpostitse.

Jäsentiedotteet

Jäsentiedotteita ei laadittu.

Lausunnot ja kannanotot

STM:n työterveyshuollon neuvottelukunnan Työterveyshuoltojaoston kanssa viimeisteltiin *Suositus työterveyshuollossa tehtävälle kriisityölle*, jonka Työterveyslaitos julkaisi. Lisäksi työryhmän jäsenet vastasivat haastattelupyyntöihin sekä paikallisissa että valtakunnallisissa medioissa alansa kysymyksiin.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Ryhmä osallistui Psykologiliiton ja Traumaterapiakeskuksen v. 2023 järjestettävän valtakunnalliseen Kriisi- ja traumakonferenssiin suunnitteluun.

Yhteistyö

Ryhmällä on jäsentensä kautta vahvat yhteydet mm. seuraaviin alaansa vaikuttaviin organisaatioihin: SPR:n psykologien valtakunnallinen valmiusryhmä, THL, ISTSS Suomen osasto, Suomen EMDR ry sekä kuluneen kauden osalta erityisesti STM:n työterveyshuollon neuvottelukunnan työterveyshuoltojaosto.

Ryhmä teki Psykologiliiton sisällä yhteistyötä mm. työterveyspsykologien ammatillisen työryhmän kanssa.

Muuta

Työryhmä käynnisti kaudellaan akuutin kriisityön koulutustilanteen kartoittamisen sekä kriisi-osajien listan päivittämisen.

VUOSIKERTOMUS 2022

Lapsi- ja nuorisopsykologien ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet: Sirpa Seppänen pj, Mirja Kataja, Erja Välisalo-Leinonen

Kokoukset: 14.3., 25.4., 7.10.2022

Jäsentiedotteet: työryhmä ei ole laatinut jäsentiedotteita

Lausunnot ja kannanotot ja muu vaikuttamistyö:

Olemme osallistuneet THL:n Kasvatus- ja perheneuvonta 2020-luvulla kehittämisraportin käsittelyyn.

Olemme vastanneet erilaisiin median työryhmän asiantuntemuksen piiriin kuuluviin haastattelupyyntöihin. Laadimme mediaan kannanoton lasten ja nuorten aikuisten tuen tarvetta vs. itseohjautuvuutta koskien.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat: Työryhmä ei ole järjestänyt tapahtumia. Olemme selvittäneet mahdollisuutta järjestää neuvottelupäiviä monikielisten lasten kohtaamista ja tutkimista koskien

Yhteistyö: Olemme osallistuneet perheneuvolatyön ja hyvinvointialueiden kehittämiseen.

VUOSIKERTOMUS 2022

Lastensuojelopsykologien ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Nieminen Pauliina, puheenjohtaja

Hakamäki Tuomas, varapuheenjohtaja

Kouvo Anna (erosi kesken kauden)

Laine Ulla (erosi kesken kauden)

Pohjasniemi Heli (erosi kesken kauden)

Lahdensuo Monica (erosi kesken kauden)

Kokoukset

Työryhmä on kokoontunut vuoden 2022 vain muutaman kerran, johtuen lähinnä työryhmän jäsenten eroamisesta alkuvuodesta 2022. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat kontaktoituneet muutaman kerran sähköpostitse.

Lausunnot ja kannanotot

- Työryhmä ei ole saanut vuoden aikana yhtäkään lausuntopyyntöä.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

- Neuvottelupäiviä ei pidetty.
- Lastensuojelun kentällä toimiville psykologeille järjestettiin vuoden aikana kaksi virtuaalikaavi-tilaisuutta, jonne sai osallistua maksutta ja ilmoittautumatta. Virtuaalikaavit järjestettiin Teamsin kautta ja tarkoituksena oli verkostoitua ja matalalla kynnyksellä tarjota kollegiaalista tukea juuri lastensuojelun kentällä työskenteleville. Jokaisella kerralla oli ennalta määritelty teema, jonka ääressä keskustelu pyöri. Virtuaalikaaveille osallistui n. 10-20 osallistujaa.

Muuta

- Vanhemmuuden arvioinnin suositus on edelleen julkaisematon.

VUOSIKERTOMUS 2022

Liikennepsykologian ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Sari Kukkamaa
Arja Holopainen
Mika Hatakka
Visa Sarparanta
Kari Karjalainen

Kokoukset

10.2. ja 1.6.2022

Lausunnot ja kannanotot

Liikenneturvallisuusstrategian kommentointi tammikuussa 2022

Yhteistyö

Yhteydenpito Liikennelääketieteen yhdistyksen kanssa, mm. koulutustilaisuuksia

VUOSIKERTOMUS 2022

Monikulttuuripsykologian ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Antti Klemetilä (pj), Elise Sailas, Marina Repina-Poutiainen, Saija-Liisa Kankaanpää, Mikko Heimola

Kokoukset

9.5., 2.9. & 25.11.2022

Jäsentiedotteet

Työryhmän Facebook-sivujen kautta on tiedotettu ajankohtaisista asioista säännöllisesti.

Lausunnot ja kannanotot

- Antti Klemetilä laati THL:n lausunnon Sisäministeriön pyynnöstä lausuntopyyntöihin (2kpl) hallituksen esityksestä eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta.
- Saija-Liisa konsultoi HUS Nuorisopsykiatria maahanmuuttaneiden nuorten psykologisista tutkimuksista, HUS Lasten ja nuorten psykiatria pakolaislasten ja -nuorten hoidosta, Vantaan kaupungin MONIKU-työntekijöitä maahanmuuttaneiden perheiden kotoutumiseen liittyvästä neuvolakäynnistä ja TYKS lastenpsykiatria ukrainalaislasten ja -nuorten tukemisesta.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Työryhmän jäsenet luennoivat ja kouluttivat jatkuvasti monikulttuuripsykologian aiheista ja teemoista pitkin vuotta. Pyyntöjä tuli edelleen esimerkiksi monikulttuurisesta arvioinnista, mistä Mikko Heimola koulutti uutusterästä. Uutena teemana keväällä 2022 nousi esiin Ukrainan sota ja sen seurauksena Suomeen tulleet pakolaiset. Esimerkiksi Antti Klemetilä luennoi Ukrainan sotaa pakenevien psykososiaalinen tuki -tilaisuudessa 29.4., Psykiatrian ja päihdejohtajien verkostopäivillä 13.5. sekä osallistui ”Ukrainasta paenneiden terveyden ja hyvinvoinnin tukeminen”-nettisivun rakentamiseen (www.thl.fi/ukraina). Myös Saija-Liisa Kankaanpää luennoi ahkerasti aiheeseen liittyen mm. THL:n järjestämällä PALOMA-päivillä 31.8.-1.9.2022.

Työryhmän prioriteetti oli yhteistyö muiden työryhmien sekä tahojen kanssa tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä. Työryhmän toiminnan kantavana ajatuksena oli tuoda esille ihmisten moninaisuutta ja monimuotoisuutta sekä toimintatapojen joustavuutta jokaisen psykologin omassa työssä, eikä erillisenä ilmiönä.

Yhteistyö

- Saija-Liisa Kankaanpää edusti aktiivisesti Psykologiliittoa Efpa Board of Cultural and Ethnic Diversity - jaoksessa. Jaoksessa suunniteltiin kulttuuripsykologian koulutusta psykologian tutkinto-opiskelijoille sekä oppikirjaa psykologian yliopisto-opettajill.

- Antti Klemettilä ja Saija-Liisa Kankaanpää osallistui THL:n monikulttuurisuuden asiantuntijaryhmän MONET:in kokouksiin ja toimintaan.
- Elise Sailas osallistui Psykologiliiton edustajana PALOMA-dialogipöytään 11.11., jossa tavoite oli koota maahanmuuttajataustaiset mielenterveysammattilaiset ja kohderyhmän edustajat yhteen keskustelemaan sekä vahvistaa heidän osallisuutta asiantuntijoina ja vaikuttajina.
- Lisäksi työryhmän jäsenet ovat osana omaa työtään osallistuneet kotimaisiin ja ulkomaisiin seminaareihin, verkostoihin ja verkostoitumistilaisuuksiin sekä järjestäneet koulutuksia mm. kulttuurisesta kompetenssista sekä moninaisuuden ja monikulttuurisuuden huomioon ottamisesta.

Muuta

- Psykologilehdessä 2/2021 olleen kritiikin perusteella työryhmä päivitti *Monikulttuurisuus ja psykologinen arviointi* -suositukset vastaamaan paremmin nykyisin käytettyjä termejä sekä huomioimaan selkeämmin myös Suomen kieli- ja kulttuurivähemmistöt.
- *Kulttuurinen moninaisuus ja lasten psykologinen arviointi* sekä *Kulttuurinen moninaisuus ja työpsykologinen henkilöarviointi* -suosituksia myös päivitettiin, mutta näitä ei aikataulusyistä lähetetty vielä Testilautakunnalle hyväksyttäväksi.
- Työryhmän jäsenet ovat vastanneet liiton jäseniltä tulleisiin tiedusteluihin koskien monikulttuurisen asiakastyön kysymyksiä ja mahdollisia kouluttajia aiheeseen liittyviin koulutustilaisuuksiin.

VUOSIKERTOMUS 2022

Neuropsykologien ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet:

Taina Nybo, Helena Ojanpää, Terhi Helminen, Anu Berg, Matti Vanhanen

Kokoukset

14.1. etä
19.5. etä
10.9. etä
9.12. Helsinki

Lausunnot ja kannanotot

Kommentoitu Kelan vaativan kuntoutuksen kilpailutuksen kriteereitä.
Kannanotto psykologien toimimisesta neuropsykologisen kuntoutuksen toimittajina pätevien puuttuessa (25.8.2022).
Autismin käypä hoitosuosituksen kommentoiminen (24.10.2022).

Muu vaikuttamistyö

Keskusteltu hyvinvointialueiden lääkinnällisen kuntoutuksen määristä ja kriteereistä eri alueilla.
Käyty keskustelua SOTE –uudistuksen vaikutuksesta psykologien ja neuropsykologien työhön.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Suunniteltu yhteistyössä monikulttuurisuus ATR:n kanssa koulutustilaisuutta, mutta todettu sen siirtyvän seuraavalle vuodelle henkilövaihdosten ja aikataulun takia.

Yhteistyö

Taina Nybo on toiminut neuropsykologian erikoistumiskoulutuksen johtoryhmän varsinaisena jäsenenä ja Matti Vanhanen varajäsenenä.
Työryhmä on ollut yhteistyössä Suomen neuropsykologisen yhdistyksen kanssa (SNPY), SNPY:n jäsen on sovitusti osallistunut työryhmän kokouksiin etukäteen sovitusti.

VUOSIKERTOMUS 2022

Oikeuspsykologian työryhmä

Työryhmän jäsenet

Puheenjohtaja: Hanna Lahtinen, Joensuu

Sihteeri: Hanna Mäki-Tuuri, Helsinki

Työryhmän muut jäsenet: Tom Pakkanen, Helsinki, Alice Keski-Valkama, Vaasa, Pia Puolakka, Helsinki, Tiina Väkiparta, Tampere.

Kokoukset:

○ 23.5.2022 Teams

- Paikalla: Hanna Lahtinen (pj.), Tom Pakkanen, Hanna Mäki-Tuuri (sihteeri), Pia Puolakka.
- Asiat:
  - Oikeuspsykologien ammatilliset ohjeet eettiselle toiminnalle -webinaarin/seminaarin suunnittelu
  - Pohdintaa Liiton nettisivuille laitettavasta sisällöstä oikeuspsykologian osalta
  - Oikeuspsykologian alaa koskevan kartoituksen tekeminen

○ 28.9.2022 Teams

- Osallistujat: Hanna Lahtinen (pj.), Tiina Väkiparta, Tom Pakkanen, Pia Puolakka, Alice
- Keski-Valkama ja Hanna Mäki-Tuuri (sihteeri)
- Asiat: Jatkettiin edellisen kokouksen teemoista. Webinaarin 24.11. järjestelyt pääteemana.

Lausunnot ja kannanotot

Yhteistyössä Psykologiliiton toimiston kanssa laadittiin pyynnöstä lausunnot seuraavista asiakirjoista:

Hallituksen esitys seksuaalirikoksia koskevasta lainsäädännöstä (HE 13/2022 vp).

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Oikeuspsykologien ammatilliset ohjeet eettiselle toiminnalle -webinaari 24.11.2022. klo 12-14. Tilaisuuteen ilmoittautui 105 osallistujaa.

Muuta

Tom Pakkanen, Tiina Väkiparta ja Hanna Lahtinen päättivät luopua työryhmän jäsenyydestä.

Oikeuspsykologien ammatilliset ohjeet eettiselle toiminnalle on julkaistu vain Liiton jäsensivuilla. Oikeuspsykologian työryhmän näkemys on, että ohjeiden olisi hyvä olla julkiset. Tämän asian selvittäminen jäi kesken tällä toimikaudella.

VUOSIKERTOMUS 2022

Opintopsykologien ammatillinen työryhmä ja opintopsykologiverkosto

Työryhmän jäsenet:

Opintopsykologien ammatillisen työryhmän muodosti vuonna 2022 Tiina Tuominen (Turun yliopisto) ja Ray Ohtonen (Vaasan yliopisto).

Psykologiliiton opintopsykologien ammatillisen työryhmän toiminta nivoutuu Suomen korkeakouluissa työskentelevien opintopsykologien valtakunnallisen verkoston toimintaan. Opintopsykologit järjestävät säännöllisesti verkostopäiviä kehittääkseen valtakunnallista yhteistyötä, ammattiaitoaan, opintopsykologin työnkuvaa ja opiskeluhyvinvointia. Verkoston tarkoitus on myös perehdyttää uusia opintopsykologeja työhönsä ja ottaa esille opintopsykologeja koskevia ajankohtaisia teemoja keskustelutilaisuuksien ja koulutusten avulla. Verkostovuorovaikutuksessa on mahdollista käsitellä myös ammatillisia ja edunvalvontaa koskevia asioita, mikä antaa opintopsykologien työryhmälle toimintaedellytykset ja vuorovaikutuskanavan valtakunnallisesti.

Opintopsykologien työryhmä on käytännössä toiminut verkostopäivien organisoijana, käyttäen käytännön asioissa apuna myös muita verkoston jäseniä.

Verkostopäivät/kokoukset vuonna 2022

- 1) **18.3.2022 Verkoston etäkokouspäivä.** Verkoston ammatillisen työryhmän kokous- ja koulutuspäivä laajennettuna verkoston jäsenillä. Aiheena matalan kynnyksen tukipalvelut
- 2) **9.-10.6.2022 Vaasan yliopisto** Ammatillisten työryhmien neuvottelupäivät. Kuulumiskierros ja kokousasioita. Hyvien käytänteiden jakaminen (hellitä otetta -ryhmä, Marinia Sorjonen-Ward ja kehollisia palauttavia harjoituksia, Paula Sjöblom). Sukupuolen moninaisuus ja seksuaalisuuden teemat (Aleksi Jalava, PsM, kouluttajapsykoterapeutti). Tutustumista ja virkistäytymistä.
- 3) **3.) 18.11.2022 Opintopsykologiverkoston päivä Aalto-yliopistossa (lisäksi hybridimahdollisuus).** Verkoston ammatillisen työryhmän kokous- ja koulutuspäivä laajennettuna verkoston jäsenillä. Kokousasiat: uuden ammatillisen työryhmän muodostaminen, tulevien verkostopäivien sisällön suunnittelu, Oulun yliopisto verkostoyhteistyön esittelyä, Aallon opiskeluhyvinvoinnin ja -ohjauksen kokonaisuuden esittelyä.

Näiden lisäksi **ammattillinen työryhmä** on kokoontunut keskenään kokousasioita varten yhteensä 7 kertaa (2 keväällä, 5 syksyllä). Tämän lisäksi ammatillisen työryhmän jäsenet ovat soittaneet lyhyempiä puheluita akuuttien asioiden hoitamiseksi.

Muita vaikuttamistehtäviä:

Psykologiliiton yliopistojen edunvalvontatyöryhmän jäsenet: Katri Ruth, Outi Rämö.

Peda-forum yhteistyöhenkilönä toimii Tiina Tuominen.

YTHS:n valtakunnallisesta terveystyöryhmässä toimii Tiina Tuominen

Valtakunnallisessa opiskelijoiden oikeusturvalautakunnassa (OKM:n alainen) toimii Tiina Tuominen

Korkeakouluopiskelijoiden mielenterveyden edistämisen työryhmän jäsenenä toimii Tiina Tuominen

VUOSIKERTOMUS 2022

Perusterveydenhuollon psykologien ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet:

Anna-Mari Laitinen, pj.

Eva Ora, siht.

Sini Hyvämäki, liittyi mukaan 8.4.22 Psykologiliiton hallituksen tekemän päätöksen perusteella

Kokoukset:

Työryhmällä on ollut kuusi kokousta, joista neljä Teams-yhteyden välityksellä: 29.1, 15.3, 6.4 ja 14.4

ja kaksi Psykologiliiton toimistolla: 16.9 ja 19.10. Ensimmäisessä kokouksessa olivat läsnä alkuun myös Jari Lipsanen ja Vera Gergov. Kokousmuistiot liitteessä 1.

Lausunnot ja kannanotot:

- 1) Työryhmä antoi kommenttinsa 30.5.2022 lausuntopyyntöön koskien mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistamista.
- 2) Työryhmä antoi 28.7.2022 kommenttinsa lausuntopyyntöön, joka koski valtakunnallisia lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjautumisen perusteita ja opasta terveyden- ja sosiaalihuollon ammattilaisille ja kuntoutuksen parissa työskenteleville.

Yhteistyö:

- 1) Työryhmä laati perustason psykologipalveluita koskevan kyselyn yhteistyössä Psykologiliiton toimijoiden Vera Gergovin ja Laura Nenosen kanssa. Tähän liittyen pidettiin myös yhteinen kokous 20.4.2022. Kyselyn laatimiseen ja tulosten hyödyntämiseen liittyen käytiin keskusteluita myös työryhmän muiden kokousten yhteydessä 6.4 sekä 16.9.22.
- 2) Työryhmän puheenjohtaja oli yhteydessä geropsykologien ammatillisen työryhmän puheenjohtajaan 6/2022 toiveena käynnistellä keskustelua mm. seuraavista teemoista:
  - miten psykologista osaamista on hyödynnetty RAI-arvion käyttöönoton suunnittelussa ja/tai miten sitä hyödynnetään RAI-arvioinnin tekemisessä ikäihmisten palveluissa?
  - miten ikäihmisten palveluissa näkyy perustason palveluissa tehtävä mielenterveystyö, jossa psykologista osaamista pyritään saamaan integroitua muiden toimijoiden kanssa ja kautta tehtävään toimintaan?
  - voidaanko perustason ehkäisevän mielenterveystyön yleistä jäsenystä soveltaa ikäihmisten kanssa tehtävään mielenterveystyöhön?Sovittiin aloitettavan yhteistyö työryhmien kesken syyskaudella 2022, mutta aloitus lykkääntyi keväälle 2023.
- 3) Työryhmä tutustui kasvatus- ja perheneuvonnan kansallisen kehittämisen loppuraporttiin ja muodosti siihen liittyen näkemyksen asioista, joita haluttiin tuoda esille yhteistyökokouksessa asian tiimoilta (liite 2). Työryhmän puheenjohtaja otti osaa yhteistyökokoukseen 3.10.2022.

Muuta:

- 1) Työryhmä valmisteli ja piti kaksi alustusta johtavien psykologien neuvottelupäivässä 9.6.2022 liittyen ehkäisevän mielenterveystyön jäsenyykseen perustason psykologipalveluissa. Ensimmäinen alustus koski jäsenyyksen soveltamista aikuisten mielenterveystyöhön ja toinen jäsenyyksen soveltamista lasten ja perheiden psykologipalveluihin.

- 2) Perustason psykologipalveluita koskevan kyselyn tuloksista tehtiin haastattelu ja juttu Psykologi-lehteen. Tätä varten työryhmä teki myös omia tulosten tarkasteluja 25.9 sekä 6.10. Työryhmä antoi haastattelun lehtijuttua varten 19.10 pidetyn kokouksen yhteydessä.

Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa tuntiopettajana toimivalle psykologille Carlos Sirkiälle annettu hänen pyynnöstään lupa hyödyntää perusterveydenhuollon ammatillisessa työryhmässä kehitettyä perustason ehkäisevän mielenterveystyön jäsennystä käytettäväksi osana opetusmateriaalia luennolla ennaltaehkäisevästä mielenterveystyöstä

VUOSIKERTOMUS 2022

Psykologian opettajien työryhmä

Kokoukset

Psykologian opettajien työryhmässä on ollut vuonna 2021-2022 vain yksi jäsen, joten työryhmä on nimetty uudestaan psykologian opettajien yhdyshenkilöksi (Jukka Oksanen).

Täten kokoukset ovat tapahtuneet yhteistyötahojen kanssa (katso kohta Yhteistyö).

Lausunnot ja kannanotot

Ei lausuntoja tai kannanottoja Psykologiliiton kautta (PSOP ry kautta on tehty muutama).

Yhteistyö

Työryhmällä on ollut edustus Psykologian opettajat ry:n, jossa on ollut 331 jäsentä 31.7.2022 (heillä tilikausi ei mene kalenterivuosien mukaan, jonka mukaan on laadittu myös tämä osuus). Hallituksen kokouksia on ollut 2021 seuraavasti: lähikokous 21.8.2021 ja etäkokoukset 8.9.2021 ja 13.10.2021. Vuosikokous 20.11.2021 ja järjestäytymiskokous 18.12.2021. Vuonna 2022 etäkokouksia on ollut 19.1., 16.2. ja 20.4.2022. Kevätkoulutus pidettiin 14.5.2022 Helsingissä.

PSOP julkaisee kahdesti vuodessa ilmestyvää Psykologianopettajat -lehteä. PSOP on aktiivinen sosiaalisessa mediassa, joista erityisesti Facebook -ryhmässä on paljon vuorovaikutusta jäsenten kanssa.

PSOP:n 50-juhlat pidettiin 19.11.2021, johon osallistui Psykologiliitosta myös Jari Lipsanen.

Yhdyshenkilö on ollut mukana järjestämässä PSOP:n koulutuksia (kevät- ja syyspäivät). Lisäksi heidän kanssaan on juhlittu yo-valiovastaajia keväisin ja syksyisin Suomen Psykologiliiton toimesta. PSOP:n kautta yhteistyö on ollut mm. Aineopettajienliiton, Opetushallituksen uskonnon ja psykologian jaosvastaava Outi Raunio- Hannulan kanssa sekä Helsingin yliopiston psykologian opettajien koulutuksen kanssa.

Yhdyshenkilö Jukka Oksanen on toiminut EFPTA:n eli European Federation of Psychology Teacher's Associations hallituksen jäsenenä (<http://www.efpta.org/>). Syys- ja kevätkaudella on pidetty useita etäkokouksia, ja valmistettu yhteistyössä webinaari aiheesta Mental Health (19.2.2022). Lähikokouksessa 29.4.-1.5.2022 Odensessa EFPTA:n uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Tanskan Odenseen hallituksen tanskalainen Mette Eggertsen.

Englannissa Watfordissa 18.-20.11.2022 on valmisteltu Efpta-webinaaria (18.3.2023, aihe Climate Change), vuonna 2024 Helsingissä pidettävää kansainvälistä konferenssia sekä pohdittu strategiaa saada uusia jäsenmaita mukaan toimintaan.

VUOSIKERTOMUS 2022

Psykoterapian ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Marianne Back, Kaisu Mäntymaa, Susanna Valaja ja Marika Lassila (toukokuu 2021 eteenpäin).

Kokoukset

ATR kokoontui vuoden aikana neljä kertaa 23.2., 20.5., 16.9. ja 30.11. Koronarajoituksen vuoksi päätimme perua tammikuun kokouksen. Lisäksi työryhmä on käynyt pikaista reagointia vaativissa aiheissa keskustelua sähköpostitse.

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa ATRn puheenjohtajaksi valittiin Marianne Back ja sihteeriksi Kaisu Mäntymaa.

Jäsentiedotteet

Lausunnot ja kannanotot

ATRssa annettiin haastatteluja useille tahoille, annettujen kommenttien koskiessa pääosin yleisesti psykoterapiatyössä käsiteltäviä aiheita. Niissä tapauksissa joissa ATRsta ei löytynyt sopivaa kommentoijaa, pyrittiin pyynnöt ohjaamaan eteenpäin lähinnä Psykologiliittoon. Erityisesti haastattelupyynnöitä on tullut edelleen puheenjohtaja Mariannelle, joka on kysynyt näkökulmia aiheisiin myös muilta työryhmän jäseniltä. Psykoterapian ATR on vastannut kommenttipyyntöihin ja keskustellut vuoden 2022 aikana yhteistyössä liiton toimijoiden kanssa ainakin seuraavista aiheista:

- Psykoterapian Ruotsin malli, erityisenä huomiona varmistaa riittävä työnohjaus sekä oma hoito
- Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen kilpailutus, liittyen lähinnä pisteytyksiin
- Käypä- hoito -suositus
- Aikuisten mielenterveyspalvelut mm. hoidon tarpeen arviointi, porrastettu malli
- Lyhytpsykoterapian sisällyttäminen korvattaviin palveluihin
- Siirtyminen hyvinvointialueelle, ja yhteistyö eri viranomaisten kanssa
- Lyhytpsykoterapioiden saatavuus lasten ja nuorten yksilöpsykoterapioissa

Neuvottelupäivä ja muut tapahtumat

Suunnitelmissa oli kutsua oman alan kokeneita ammattilaisia (mm. psykoterapiatutkijoita) livetapaamisiin alustamaan ajankohtaisista teemoista, mutta nämä jäivät toteutumatta pitkäjänteisemmän suunnittelun ollessa edelleen haastavaa maailmantilanteen vuoksi.

Psykologiliiton puheenjohtaja Jari Lipsanen ja ammattiasioista vastaava psykologi Vera Gerkov vierailivat helmikuun kokouksessamme kertomassa liiton ajankohtaisista asioista, sekä toiveista työryhmämme suuntaan.

VUOSIKERTOMUS 2022

Psyykkisen valmennuksen ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Satu Kaski, pj, Päivi Frantsi, Marjukka Laurola ja Paula Thesleff

Kokoukset

20.1., 23.5., 30.8., 8.11.2022

Jäsentiedotteet

Varsinaisia jäsentiedotteita ei ole tehty, mutta työryhmä tiedotti tapahtumista facebook sivujen; psyykkisen valmennuksen verkosto, supy ja sertifioidujen ryhmässä, liiton lehden kautta sekä olemassa olevien yhteyshenkilöiden (kuten urheiluakatemit, supy, OK, suomen valmentajat jne) kautta.

Lausunnot ja kannanotot

Varsinaisia lausuntoja ja kannanottoja ei ole tehty, mutta työryhmän jäsenet ovat urheilupsykologeina ja taiteenpsykologeina kirjoittaneet artikkeleita niin kansainvälisiin kuin kansallisiin lehtiin mm Valmentaja lehteen. Yhtä lailla työryhmän jäsenet ovat aktiivisesti olleet esillä lehdistössä, radiossa ja televisiossa. Lisäksi ehdotimme vuodelle 2023 työryhmän nimen muutosta: urheilu- ja taiteenpsykologien ammatillinen työryhmä.

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Kevään seminaari toteutettiin yhteistyössä Supy:n kanssa 23.5.2022 sukupuolisuuden moninaisuus teemasta. Ilmoittautumiset ja rahaliikenne meni Supy:n kautta. Puhujina oli työryhmän jäsenet sekä ulkopuolisina kokemusasiantuntijoina Miiko Toiviainen ja Alia Dannenberg ja asiantuntijapsykologin puheenvuoron antoi Mari Pusu. Olimme mukana myös Supyn järjestämässä perinteisessä kv-seminaarissa psykologinen turvallisuus menestystekijänä 24-25.11.2022. Lisäksi olimme aktiivisesti mukana psyykkisen valmennuksen asiantuntijoiden verkostotapaamisissa 23.5. sekä 24.11.2022. Lisäksi pidimme nk. aamukahvitilaisuuksia taiteen psykologiasta kiinnostuneille asiantuntijoille 27.1., 19.4. ja 7.9.2022.

Yhteistyö

Teimme yhteistyötä Supyn ja sertifiointilautakunnan kanssa. Jokaisessa ryhmässä oli toimintavuonna myös jäseniä työryhmästä.

VUOSIKERTOMUS 2022

Seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen moninaisuuden työryhmä

Työryhmän jäsenet

Laura Blomqvist, Anu Laakso, Minna Oksanen, Ave Valojää ja Niia Virtanen (pj).

Kokoukset

Työryhmä kokoontui vuonna 2022 etävälitteisesti viisi kertaa: 25.1., 2.3., 27.4., 25.5. sekä 25.11.2022.

Lausunnot, kannanotot & media

Työryhmä laati liiton toimiston pyynnöstä lausunnon, jossa otetaan kantaa translain uudistukseen. Lausuntopyyntö toimitettiin liiton toimiston toimesta osaksi lainvalmistelua. Lausunnossa puollettiin juridisen ja lääketieteellisen sukupuolen vahvistamisen erottamista toisistaan sekä erikseen myös alaikäisten mahdollisuutta sukupuolen vahvistamiseen sateenkaarinuorten mielenterveyteen liittyvään tutkimustietoon perustuen. Lisäksi lausunnossa tuettiin lisääntymiskyvyttömyyden poistamista sukupuolen vahvistamisen edellytyksistä. Työryhmä suositteli lainvalmistelijoita myös huomioimaan ne henkilöt, joiden sukupuoli ei mahdu kaksinapaiseen sukupuolikäsitykseen.

Työryhmän puheenjohtaja Niia Virtanen laati Pride-viikolla järjestetystä keskustelutilaisuudesta jutun Psykologi-lehden verkkoversioon.

Yhteistyö

Työryhmä järjesti 30.6.2022 osana Pride Helsinkiä keskustelutilaisuuden aiheesta Sateenkaari-ihmisenä kohtaamistyössä. Keskustelutilaisuuden fasilitoi työryhmän puheenjohtaja Niia Virtanen, ja liiton puheenjohtaja Jari Lipsanen piti tilaisuuden alussa liiton puheenvuoron. Paneeliin osallistuivat psykologi-psykoterapeutti Alekski Jalava, sukupuolentutkija Jukka Lehtonen, QueerStadi-verkoston edustaja, sairaanhoitaja Jaana Suhonen sekä tasa-arvovaltuutetun toimiston ylitarkastaja Suvi Vilches. Tapahtuma oli hyvin suosittu ja herätti monipuolisesti keskustelua siitä, miten erilaiset rakenteelliset ja suorat syrjinnän muodot vaikuttavat psykologin työhön ja omaan työhyvinvointiin.

Työryhmä koordinoi myös Psykologiliiton osallistumisen Pride Helsinkiin virallisena yhteistyökumppanina sekä Psykologiliiton blokin Pride-kulkueessa 2.7.2022. Blokki veti kymmeniä osallistujia, ja Psykologiliitto oli bannereineen näkyvästi mukana tukemassa sateenkaari-ihmisten oikeuksia.

Työryhmä on toiminut konsultaatiotahona kentän psykologeille seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuolen moninaisuuden kysymysten huomioimisessa psykologin työssä. Työryhmä on tarjonnut muun muassa konsultaatiota siihen, miten psykologien tutkimusmenetelmät huomioisivat toimivammin sukupuolen moninaisuuden.

VUOSIKERTOMUS 2022

Työterveyspsykologien ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Puheenjohtajana toimi Janne Riste, jäseninä Heli Hannonen, Johanna Ojala, Heidi Ruohotie. Sihteerin tehtävä oli kiertävä.

Kokoukset ja muut tapahtumat

Työterveyspsykologien ammatillinen työryhmä kokoontui ainoastaan etänä (teams:n välityksellä). Kokoon-tumiskertoja oli yhteensä kuusi (12.1., 8.3., 4.5., 15.8., 26.9., 7.11.2022). Lisäksi pidettiin yhteyttä sähköpostitse tarvittaessa.

STM:n työterveyshuollon neuvottelukunnan työterveyshuoltojaostossa Psykologiliittoa edusti Heli Hannonen.

- Keskustelu työterveyspsykologin asemasta jatkui.
- Helmikuun kokouksessa käsiteltiin työyhteisötyötä Helin alustuksen pohjalta. Alustuksen sisältö keskusteltiin yhdessä ATR:ssä. Samassa kokouksessa käsiteltiin myös työterveyshuollossa tehtävää kriisityötä Tuula Hynnisen alustuksen pohjalta.
- Syyskuussa työpaja tps-uudistamisesta / Janne Riste tuurasi Heliä

EK:n ja työmarkkinajärjestöjen lyhytterapiaesityksestä keskusteltiin ja valmisteltiin Psylin kannanottoa Vera Gerkovin kanssa.

Kelan sidosryhmäkokous (25.4 mukana J. Riste). Ensimmäistä kertaa yhteinen kokous kaikkien työterveyshuollon ammattiryhmien kanssa. Kokouksen keskeisenä asiana oli uudet sl-rajat (30, 60, 90, 150, 230).

Kelan Työterveyshuoltofoorumissa Psykologiliittoa edusti Heli Hannonen (varalla Sanna Selinheimo). Foorumi kokoontui v.2022 neljä kertaa teamsin välityksellä 3.2., 12.5., 1.9., 1.12.2022

Moniammatillinen koulutustallenne julkaistiin alkukesästä. Janne Riste esitteli kuvitteellisen tapausesimerkin työyhteisön pulmasta, jossa moniammatillinen yhteistyö ei mennyt putkeen. Linkki tallenteeseen oli PsyLin uutiskirjeessä elokuun alussa.

Lausunnot ja kannanotot

Kommentoitu Valtakunnallisia lääkinnällisen kuntoutukseen ohjautumisen perusteita, Lausuntopyyntöä Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lainsäädännön uudistamista koskevasta taustamuistiosta, Kriisityösuositusta työterveyshuollolle.

Mielenturvaa-blogi Heli Hannonen 6.6.22.

Työryhmän jäsenet antoivat useita alaansa liittyviä lehtihaastatteluita.

Muuta

Yhteyttä toimialan psykologeihin pidetään myös facebook-ryhmän kautta, jonka ylläpitäjänä toimii Heidi Ruohotie.

VUOSIKERTOMUS 2022

Varhaisen kehityksen ja perhesuhteiden ammatillinen työryhmä

Työryhmän jäsenet

Sanna Isosävi (pj 3/22 alk), Riikka Korja, Riikka Airo, Riikka Pyhälä-Neuvonen, Marjo Flykt

Kokoukset

7.2., 22.3., 17.5. (läsnä myös Jari Lipsanen), 23.8., 25.10., 16.12.

Lausunnot ja kannanotot

1. Kannanoton valmistelu osana Eduskunnan turvallisen raskaus- ja vauva-ajan edistämisyhmää julkaistu 21.1.2022:
<https://www.perinataalimielenterveys.fi/blogi/perheiden-mielenterveyden-tukemisee/>
2. Suomen Perinataalimielenterveys ry, Psykologiliiton varhaisen kehityksen ja perhesuhteiden työryhmä, Äimä ry ja Ensi- ja turvakotien liitto ovat lähettäneet seuraavan yhteisen lausuntonsa lausuntopyyntöön, VN/23566/2021
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=a6a0c415-c4fd-40d6-94fb-825e40a1c46f> , Julkaistu 16.6.2022

<https://www.perinataalimielenterveys.fi/blogi/suomen-perinataalimielenterveys-ry-3/>
3. Psykologiliitto ry:n kannanotto “Turvallinen synnytyskokemus edellyttää riittävää psykologista tukea”, julkaistu 30.9.2022: <https://www.psyli.fi/turvallinen-synnytyskokemus-edellyttaa-riittavaa-psykologista-tukea/>
4. Kannanotto yhteistyössä Suomen Perinataalimielenterveys ry:n ym. verkostotahojen kanssa: Synnytys- ja vauva-ajan mielenterveyspalvelut kuntoon, julkaistu 6.10.2022
<https://www.psyli.fi/kannanotto-synnytys-ja-vauva-ajan-mielenterveyspalvelut-kuntoon/>

[ja koko lausunto täällä: https://www.psyli.fi/wp-content/uploads/2022/10/Yhteislausunto_Perinataaliajan-mielenterveyspalveluiden-vahvistaminen.pdf](https://www.psyli.fi/wp-content/uploads/2022/10/Yhteislausunto_Perinataaliajan-mielenterveyspalveluiden-vahvistaminen.pdf)

Muu vaikuttamistyö

Autismikirjon häiriön käypähoitosuosituksen kommentointi varhaisen hoivasuhteen tuen näkökulmasta 10/2022.

Työryhmän jäsenet ovat olleet mukana seuraavien kirjoitusten laatimisessa. Tämä on tukenut myös työryhmän työskentelyä ja aiheista käytävää keskustelua.

Traumatietoisuus perinataalipalveluissa:

<https://www.terveysportti.fi/apps/dtk/nko/article/nla00089?toc=1112236>

(julkaistu 21.1.2022)

Turvallisen synnytyksen turvaamisesta:

https://www.laakarilehti.fi/mielipide/odotus-ja-vauva-aika-on-sijoitus-tulevaisuuteen/?public=d59f3516555ee84c25b8f4906f4d62ca&utm_source=facebook&fbclid=IwAR2ahra10CXiYzCoZq333qXF4yX5rEyLo1WbaWVMAEWk7uLLQUxQgdh0dCY

Neuvottelupäivät ja muut tapahtumat

Suunnittelimme kaksipäiväisiä neuvottelupäiviä ” Varhaislapsuuden ja varhaisen vanhemmuuden hoidollisia erityiskysymyksiä” yhteistyössä Hogrefen kanssa syyskuulle -22, mutta vähäisen osanoton takia nämä peruutettiin. Päätettiin, että voimme tarjota koulutustamme esim. liiton tapahtumissa ja vasteena herääviin tarpeisiin kentältä, emme itsenäisesti järjestettävien koulutuspäivien muodossa, seuraavalla toimintakaudella.

Yhteistyö

Olemme tehneet aktiivista yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa:

- Suomen Perinataalimielenterveys RY (yhteinen kokous 30.8.)
- Helsinki Group for Research on Birth and Childbearing
- ATR on toiminut osana Eduskunnan turvallisen raskaus- ja vauva-ajan edistämisyhmää
  - o Osallistuminen ryhmän webinaariin 19.1.22 (Sanna Isosävi ja Riikka Airo, tallenne: <https://www.facebook.com/ensijaturvakotienliitto/videos/447895573675291/>)
  - o kokoukset 6.5., 8.11., 22.11.2022
  - o keskustelu ja yhteistyö sähköpostitse
- Työryhmän jäsenet Riikka Korja ja Riikka Pyhälä-Neuvonen osallistuivat kasvatus- ja perheneuvonnan kansallisen kehittämisprosessin loppuraportin esittelyn ja yhteisen keskustelun tilaisuuteen 3.10.2022, loppuraportti täällä: <https://www.julkari.fi/handle/10024/144565>. Tilaisuudessa keskusteltu mm. psykologityön sisällöistä ja kehittämisestä kasvatus- ja perheneuvonnassa sekä mm. palvelurakenteen, yhteistyön ja työnjaon selkiyttämisen tarpeista. Tuotu esille työryhmän halukkuus yhteistyöhön myös jatkossa.